

## Redactiunea

se affia in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

Scrisorile nefrancate nu se primescu decâtu numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii.“ Scrisori anonime nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espressa se retorna.

## FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Dominec'a.

**Pretulu de Prenumeratiune:**  
 Pre trei lune . . . . . 2 fl. v. a.  
 Pre siesse lune . . . . . 4 „ „  
 Pre annulu intregu . . . . . 8 „ „  
**Pentru Romanii:**  
 Pre an. intregu 24 Fr. = 24 Lei n.  
 Pre 6 lune 12 „ = 12 „ „  
 Pre 3 — 6 „ = 6 „ „  
**Pentru Insertiuni:**  
 10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrala  
 pentru fiesce-care publicatiune separata. In loculu deschisu 20 cr. de linia.  
 Unu esemplariu costa 10 cr.

B.-Pest'a, 6/18. Decemb. 1875.

In monarchia austro-ung. calamitati de totu flulu au ajunsu la culme. Criza financiara de la trosculu cellu mare n'au incetatu, ba urmarile ei se paru a se ingreuna pre di ce merge, nepotendu-li-se vedé finitulu. De d'in toce de Lait'a comerciulu si industria stagneza cu totulu, creditulu au disparutu si usuraria luá dimensiuni cá in filiele regelui Andreiu cellu cu bull'a de auru, candu Evreii si Ismaelitii ajunsesera domni ai situatiunei. Reulu este asta-di mai mare, cá-ci usurarii, mai alessu Judani, sunt in deplina posesiune a drepturiloru civile si prin urmare a proprietatiloru immobile si precum preanimeritu observá unu deputatu d'in stang'a extrema intrun'a d'in siedintiele camerei. cá numai de la ei, de la judani depinde cá se puna tota tierra la mediatu (vendicare cu tobia) si daca nu o punu, causa este, cá ne aflandu-se cumpertori, totu d'insii ar trebui se cumpere tote proprietatile si inca cu unu pretiu de nemica d'in care nu si-ar poté scote neci spezele necum capitalele crescute la summe fabulose prin adaugerea usuriloru immense. — Recolt'a annului au fostu buna, dar buccatele neavendu pretiu, omenii sunt siliti a le vinde cu pretiuri baccatele numai cá se-se pota plati de dári si de alte nevoi intettorie. — Guvernulu, cá se pota functioná marea machina a statului, este nevoitu a urca darile si a crea altele noue, apoi pentru a poté plati cametele detoriiloru publice contrage imprumuturi noue, mai in díllele acestea de 40 millione si mai apoi éra alte 40 millione, precum dice, pentru operatiunea conversiunei detorici de 153 millione contractate in annii trecuti. Precum se vede viitoriulu, cá si presentulu, nu ni surride, dar apoi, daca la primavera, cestiunea orientala s'ar ingrossia, provocandu unu resbellu europeanu, unde vomu ajunge?

D'incolo de Lait'a lucrurile inca nu stau mai bine si elle au maturisatu criza ministeriale ce se crede a fi imminente. Schmerling vine! Schmerling e aci! este faim'a ce resuna prin diuavie. Dar acést'a nu ar fi vre o calamitate numai daca dinsulu ar poté vindeca relle infipte prin dualismu, — „P. Ll.“ incede a recunosce capacitatea lui Schmerling si este gat'a a salutá venirea lui la putere, daca d'insulu ar acceptá faptele implinite adeca dualismulu. Aci e cestiunea. Cu anevoc credemu inse, cá acestu omu de statu se primesca ceca ce d'insulu a combatutu, cá propugnatoriu allu unitatii monarchiei. Apoi brosiur'a lui Helfert si alte manifestatiuni de d'incolo nu lassa neci o indoiela despre aceea cá Vienesii s'au preasaturatu de dualismu si cá genandu-i staruescu se scape de d'insulu. In ce modu inse va fi acést'a possibile, este secretulu viitoriului.

Insurectiunea d'in Ertiegovin'a se sustiene si neci asprimea ernei nu potú se o stavilesca. cu atátu mai pucinu basfbuzucii Sultanului, cari mai adese ori sunt batuti decâtu invingatori. Ce arc se urmeze inca la primaveza candu tota tufa dá adapostu? Bosni'a si Bulgari'a se voru reculé assememra si resbellulu se va incinge pre tota peninsula Balcanului, candu apoi neci Muntenegrulu cu Serbi'anu voru mai poté padí neutralitatea ci de sila cá de voia buna

se voru stufuca in contr'a Turciloru. Atunci ametecculu armatu allu poteriloru nordice va intreveni a pacifica Orientulu dupa planulu loru, decum va pana atunci diplomatia nu va isbuti a compune pre calle pacifica cestiunea pana acum localisata inca. — De candu diuariulu offic. allu Russei au declaratú cá acesta mare putere nu pote ignorá detorintiele ce arc pentru crestini d'in Orientu si nu pote negá simpatihiele salle pentru Slavii d'in imperiulu turcescu, Europ'a au inceputu se sentia greutatea situatiunei. Anglii spre a-si assecurá comerciulu cu Indiele pre canalulu de la Suez cemperara mai bine de jumetate d'in actiunile societatii de navigatiune (aflandu-se inca cea lalta jumetate in man'a Francesiloru) ceca ce causa ore care scomotu in diuaristica europa, — éra Turculu vedendu cá glum'a au trecutú cu hatihumaium si alte promissiuini mincinoase alle lui, — acum este gat'a la reformele celle mai radicale administrative si justitiarie, numai cá se scape de beleá, — inse celle trei poteru nordice, cari si voru fi facutu planulu a supr'a sortii Turciei, nu se multumescu, ci pretindu cá reformele se se faca dupa vointia si sub garanti'a loru, pentru cá poporatiunile crestine nu mai potú avé incerdere in promissiuinile turcesci. Se va alege in scurtu daca reformele publicate chiaru acum de Guvernulu turcescu voru primi sanctiunea poteriloru nordice si consentimentulu poporatiuniloru nemultumite si in prim'a linia a rescolatiloru. — De va fi adevertu cá insurrectiunea Ertiegoveniloru au urmatu la sumutiarile poterileloru nordice. atunci sortea Turciei este de multu decisa si essecutarea planului e numai cestiune de timpu. Au si inceputu a cereula faime surde despre viitori'a schimbare a chartei Europei, dar firesce, ori cátu se pretindia respanditorii acelloru faime privilegiulu infallibilitatii si cá ar fi petrunsu secretele cabinetelor, faimele remanu faime fara a li-se dá mai multu credimentu decâtu ce merita o combinatiune verosimile si probabile.

Asia se dice, cá poterile nordice si-ar fi propusu a face se incete domnirea turcesca in Europ'a si cá spre a poté essecutá planulu loru fara conflagratiune europeana, si-ar fi assecuratu neutralitatea Angliei prin garanti'a d'in partea Russei d'a nu mai inaintá ne unu passu spre Indi'a, — apoi neutralitatea Franciei prin adnectarea Belgiului, (de restituirea Alsaciei si Lotaringiei nu pote fi vorba, d'in caus'a principiuulu de nationalitate) si neutralitatea Italiei prin adnectarea Dalmatiei si Istriei. Era equivalentulu acestoru cestiuni ar fi pentru Prussia: provinciele nemtiesci alle Austriei (spre completarea unificarei elementulu nemtiescu) pentru Rusii provinciele slave alle Austriei si Constantinopolea, éra Austriei séu atunci, mai dreptu dicandu, Monarchulu Austriei, cá desdaunare pentru provinciele perdute, i-s'ar dá provinciele slave alle Turciei, si cusuru — Romanii, spre a poté esperimentá mai de parte cu perfectiunea dualismulu actuale traducandu-lu intr'una triada (Slavi, Magiari, Romanii) séu mai bine spre a realisá confederatiunea danubiana a lui — Cossiatu.

Tote aceste combinatiuni cátu de ageru plasmuite si cátu de bine potrivite

s'ar paré potrivit cu planulu de mari aglomeratiuni (grupari) conformu principiuulu de nationalitate, totu-si lle remanu deocamdata ceea ce sunt, adeca conjuncture politice lipsite de temeiu, precátu timpu planulu acestu giganticu, remane inchisu in secretele diplomatiei si pana candu actiunea colectiva a poteriloru, — intru acestu intielesu, — nu se va manifestá intr'unu modu séu altulu. — Si cu tote cá una telegramma recinte d'in Berlinu pare a face allusiune la asiá ce-va prin declararea unui dtariu offic. prussianescu „cumca invoiel'a adeca planulu celloru trei alliatii, este spriginitu de mai multe mari poteru“ nu potemu crede cá Angli'a si Franci'a s'ar pote invoi, — fara a se nasce unu resbellu, — la realisarea acellui planu, mai alessu cande Rusii ar deveni, precum se dice, domna a teritoriulu Constantinopolei si prin acést'a in posesiunea eschisiva a chieai d'intre celle trei vechie continente si a comerciulu lumei.

Daca celle trei poteru nordice alliate, fiindu-le assecurata, pote, neutralitatea Italiei, credem, cá elle voru poté paralisa ori ce actiune a Franciei si Angliei, la intemplare candu aceste doue poteru nu ar primí planulu loru, atunci elie voru incercá realisarea acestui-a, chiaru si cu man'a armata; dar apoi s'ar escá unu resbellu, care s'ar incinge presse tota Europ'a si nu se pote precalculá candu si cum s'ar terminá. — Tote semnele arreta, cá intettfele pregatiri de resbellu ce se facu d'in partea riloru poteru denota o actiune de aproape si daca Angli'a si Franci'a nu voru essí d'in reserva ce se paru a-si fi impusu, atunci alliatii nordici, voru cutediá a intreprinde realisarea planului loru. Se nu uitámu inse, cá in diplomatia unu accidentu neasceptatu schimba la momentu situatiunea si cá spre realisarea unui planu atátu de giganticu se recere collucrarea majoritatii precumpentorie a factoriloru.

## Camer'a Deputatiloru Ungariei.

Cestiunea cea mai importante a sessiunii de toamna etotu-de-a-un'a bugetulu, prin urmare si estu annu lucrarea principale a Camerei au fostu problema ecuilibrarii erogatiuniloru si a perceptiuniloru statului. Ministeriulu actualu, totu cá si cellu de mai nainte, nu potú se ajunga acestu scopu decâtu parte prin urcarea d'ariloru, creandu si unele noue, parte prin operatiuni de imprumutare, dupa ce stergerele mai insemnate nu s'au admissu, prestandu-se cá s'ar taiá nervii progressulu inceputu si s'ar periclitá positiunea statului, cá putere mare, presuppusa cellu pucinu, de si Ungari'a numai in legatura cu cealalta parte a monarchiei figureza ca atare. — Discussiunile asupr'a bugetulu, de si nu avura mominte mai considerabile, prin locuacitatea iuse a unoru deputati d'in oppositiune, secundata de insu-si ministru de finantie, se prolungira astu-fclu, cátu guvernulu, vedendu cá discussiunea abia se va terminá pana la serbatori, temendu-se ca se nu fia silitu a cere éra indemnitate pentru cáte-va lune alle annulu viitoriu, precum se intemplasse acést'a mai in toti annii precedinti, propuse marei salle partite a se tiené siedintiele mai antáiu de la 9 ore demineti-a pana la 2 ore dupa a media-di, mai apoi vedendu, cá

nu multu timpu se economiseza prin acea ora de deminetia, presentandu-se parintii patriei la siedintie numai cam pre la 9<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ore, fece noua propunere d'a se tiené siedintiele si ser'a de la 5 pana la 8 ore; acést'a folosi, cá-ci bugetulu ajunsu in fine a fi terminatu. — Membrii oppositiunei se incercara cá se atace bugetulu mai alessu d'in doue puncte de vedere: cá nu s'ar fi facutu destulla economía prin reductiuni mai considerabile si cá urcarea d'ariloru si crearea de noue contributiuni ar fi insupportabile. — Lipsindu capulu dreptei estreme, Sennyei, care d'in caus'a bolei nu potú luá parte la desbateri, aderintii séi, cea mai mare parte omeni noui, intrara unulu cáte unulu in lupta, dar cu vre una idea de vr'unu mare planu neci unulu nu s'au presentatu. Doi insi totu-si avura anim'a de a spune adevertu ce lovira adancu in chauvinismulu ce domnesce in camera, unulu dep. sassu Bauszern indicá prin cuvinte pline de politetia, dar verde la intielesulu toturoru, marea gressiela ce omenii de statu ai Ungariei au facutu-o chiaru de la inceputulu erei dualistice: de a croi statulu ung. in prea mari conceptiuni, sbiciundu pruritul de mare putere, precandu éra forte bine a se intinde numai pana unde ajungeau tiotele, — acum firesce cainti'a e cam tardia, dar totu-si este unu singuru mediu-locu d'a repará séu cellu pucinu a curmá reulu, prin reductiuni atátu de mari, precátu e de mare deficitulu, adeca ecuilibrarea absoluta a erogatiuniloru prin veniturile regulate, fara d'a recurge la noue dári séu imprumuturi ingreunatorie. Dar acestu adevertu nu fú admissu de majoritate pentru cuventulu cá parsimoni'a intinsa pana la extremitati ar vatemá interesele vitali alle statului. Allu doile oratoru curagiosu fú dep. Ürményi, care o spuse assemene verde, cá paradá cu militianii (honvedii) ar trebui incetata si écca economisate atáte millione, cátu face, dupa precalcululu ministeriulu de fin. deficitulu annulu 1876. Dar si acesta idea fú respinsa, cá un'a ce ar vatemá sentiulu patriotismulu ung.

Alte idei, de ore care valore practica, pucine s'au ivitu in cursulu lungi discussiuni. Avemu inse cá se amintimu cá dl. dep. rom. Sigismundu Borlea vorbí la desbateru generale dechiarandu cá nu primesce bugetulu neci d'in punctu de vedere allu nationalitatiloru maltratate. Assemene dl. Georgiu Popu atacá foudulu de dispositiune, éra dl. Parteniu Cosm'a apostrofá, totu cu acesta ocasiune, pre novitiulu si chauvinistulu reportoru allu commiss. fin. Aless. Hegedús, pentru pucinu tactu ce acestu-a dovedí in argumentarile salle, alunecandu la estravagantie nationali, — éra la bugetulu ministruulu de culte, dl. Cosm'a luá de nou cuventulu pentru ajutorarea gimnasiulu rom. d'in Brasiovu, sustienendu cu multa dibacia propunerea sa. Lassámu se urmeze, unulu dupa altulu, precum s'au succesu, discursurile acestoru dd. deputati. — Nu potemu trece cu tacerea, — de si dora ignorarea ar fi cea mai potrivita apretiare, — unu discantu ce vatemá urechile chiaru si acelloru-a, caroru credim cá face placere unu portentu de capacitate ibrida d'in Maramuresiu, Cziplye Zsigmond, este numele cometulu ce se iví neasceptatu d'in cuibulu lui Dragosiu, callare pre unu caieru, d'in a ca-

rui călți tosesse mai nainte decrepitulu seu antecessoru, Pap Simon, care inca, că si demnulu seu ortacu, crede că so-rele resare chiaru de colé d'in dosulu satuletiului dumnealoru. Dl. Cziplje pretinse cu multa cutediare, că nu Dl. Borlea, neci alti deputati romani, ci singuru singurellu dsa, dl. Cziplje, reprezenta opiniunea publica a Romaniloru. Marele Joue, candu luasse form'a taurului, spre a poté amagi pre coconiti'a Europ'a (care atunci erà tenera copilitia, nu cá adi: striga betrana.) n'au potutu avé frunte mai tare decâtu acestu domnu Cziplje. Suntemu siguri că noulu cometu nu va mai agitá atmosfer'a cu com'a sa ceea de fuioru, că-ci s'au — pergiolitu.

### Discursulu deputatului Sig. Borlea, asupr'a bugetului, in sedinti'a camerei ung. de la 1/13. Noemre 1875.

Eu traiescu in acea convictiune, că de la plamadirea dualismului la an. 1867 si pana in diu'a de asta-di — tote ministeriele, si cellu actuale, au urmatu totu aceea-si sistema prin care tierr'a a fostu incarcatu din annu in annu cu detorie grele si poporulu necagitu cu sarcine nesuportabili. De aci a urmatu că credetulu tierrei s'a sub-sapatu treptatu, éra poporulu s'a seracitu pe deplinu intr'atát'a, încátu — nici nu sciu cum sé vi o spunu mai domolu, (s'audimu!) — încátu asta-di am ajunsu cu credetulu tierrei la marginea prepastiei, éra poporulu a ajunsu aproape de a cadé in desperare. (Scomotu.)

Ministeriulu actuale, candu cuprinse scaunele celle rosie, ni-a buccinatu, că de aceea iea in mana frânele guvernării, ca sé restabilésca credetulu tierrei si sé aline necesarile poporulu, cu unu cuventu ca sé mantúésca patri'a. Se dovedi inse că acestu ministeriu nu numai că urmaresce pe celle de aci, de la cari pare a fi ereditu tote detorie, dar dupa cum se vede din celle de aci, se recura in delegatiunile de estu — unde pentru annulu curente se urme cu multu mai mari, de câtu in ori ce annu mai dinainte — ellu inca a mai maritu miser'a tierrei si a poporulu. (Scomotu.) Ve rogu, dloru! Da cine pote ére sé mai nege, că poporulu nu s'ar fi seracitu pana la desperare prin neurmatele imprumute ce s'au totu contrasu de la 1867 încóce, si apoi prin urcarea dărilor si prin iscodirea de dări noue?! Asta-di sunt impovorate pana câte cu 20—25% detoria mo-siele si proprietarii, a caroru-a mosie la 1867 eráu virgine si curate de ori ce detorie; negotiatoriulu ce la 1867 aveá in bolt'a sa câte doi-trei ajutatori; asta-di se preambila singuru prin bolt'a-si gola nu numai de cumperatori, dar mai si de marfa, si asiá are destullu tempu sé fantasedie despre marirea guvernului liberalé; industriariulu ce luorá la 1867 câte cu trei fetiori: asta-di a ajunsu sé-si traga viét'i'a de pe o di pe alt'a tocmai casi unu dilleriu; agronomulu ce-si cultivá pamentulu la 67 câte cu doua pluguri: asta-di abiá pote sé se insembré cu vecinu-séu, prindiendu fiecare la jugu câte o vacca slaba si numai asiá si-pote lucrá pamentulu incarcatu de detorie, — d'apoi inca si asiá trebuie sé se grabesca cu aratulu, că-ci si acelle doue vaccutie i le a secestratu pentru restanti'a de contributiune essecurtoriu judecatorésca si astu-feliu peste câte-va dílle vor fi vendute cu tob'a! (Miscare.) Si cu tote acestea — desi poporulu nu pote sé solvesca nici dările de pan'acile, totu-si se urcara dările tocmai in acestu annu, ba inca se mai introdussera si alte dări noue si forte asupr'itorie.

Se vede dara din reportululu comisiunii finantiari si din bugetulu presentatu, că guvernulu doresce sustinerea sisteméi cellei stricatiose de pan'acile, chiaru si cu ingreunarea credetului tierrei printr'unu imprumutu nou si chiaru si pre langa potentiaerea necesariloru poporulu prin introducere de dări noue. Eu inse nu potu privi in acésta procedura mantuirea patriei, ci chiaru contrariulu de la aceea, ba inca tocmai aducerea poporulu la sapa de lemn. De aceea cu sufletu liniscitu nici nu potu

primi nici in generalu reportulu comisiunii, bine facu!) dupa ce la noi trece asta-di de meritu, oaca cine-va nu scie alta limba afara de cea magiara. (Aprobári.) Va se dica: in tierr'a nostra se considera de meritu si — nesciinti'a. D'apoi rogu-ve, eu credu că se pote pretinde cu totu dreptulu, ca deregatorii — salarisati din darea ce o platesce poporulu — sé invetie si sé scia limb'a poporulu ce ii tiene; că-ci ca poporulu sé invetie limb'a deregatoriloru sei nu se pote cere, dar ast'a nu se va poté ajunge nici odata, nici chiaru pe langa cea mai mare sila.

Eu nu potu ca-sé votadiu acestu bugetu nici din punctu de vedere nationalé, (voci: „aha! aha! s'audimu!“) că-ci tote ministeriele, ce se perondara de la a 1867 si pana asta-di, nu numai că in tote timpurile si sub tote impregiurările s'au portatu vitregesce facia de noi, pe cari ve indatenati a ne numi nationalitati, dar inca elle tote ne-au apesatu in modu sistematecu si cu sil'a au cercatu sé ne magiarisedie. (Scomotu, aprobári.)

Pentru ca sé vi dovedescu acésta asser-tiune, voiu sé producu si câte-va casuri speciali, nu voiu ament'i de celle mai vechie, de cari vi s'au spusu aici de mai multe ori, desl fora resultatu: voiu produce numai câte-va din celle mai prospete.

Si fiindu-cá asta-di tota lumea vorbesce totu de civilizatiune si cultura, sé incepu si eu cu celle de pe terrenulu instructiunii. — Pe candu din dările publice — la cari contribuimu cu totii — se spesedia cu milionele pentru teatre, bulevarde, conservatorie si alte lucruri de lussu: pe atunci dintre scolele nostre nici un'a nu se ajuta nici cu unu banu din partea statului. (Aprobári. O voce: „Dar donarea paduriloru Nassudene?“) Eu nu sciu nemicu de donarea paduriloru Nassudene; adevéru este, că acelle paduri au fostu proprietatea loru, si li s'au restituitu numai dupa ce au platitu pentru elle o suma mare de bani. — Inse nu numai că nu se dá scoleloru nostre nici unu ajutoriu de la statulu, dar ni-su amenintiate chiaru si acelle scole ce le sustienemu pentru cultura poporulu prin contribuii maranimose, — dupa ce ministeriulu a introdésu prin ordinatiune atari contribuii. (Aprobári.) Apoi pe langa acestea, fora de nici unu temeiu si sub deosebite preteste fortiate, prin concernitele ministru ni se introdésu si confisca mai tote cărtille scolastice. (Voci: „Bine face.“) Dupa DV. face bine, dar dupa mine si dupa lumea civilizata — face reu, mai alessu. — că prin simple ordonantie ni si inchide unele scole. (Voci: „Bine face.“)

Pe terrenulu justitiei inca nu stámu mai bine. Numai in ver'a trecuta — paremi-se că in urm'a inspiratiuniloru de susu — tabl'a reg., percum si tribunalele si judecatoriele regesci au introdésu pãrtiloru presentarea petitiuniloru si a ori ce scrisori in alta limba, afara de cea magiara, (aprobári), si dispusera ca si documentele originali din alta limba sé si-le traduca in limb'a magiara inse-si pãrtile si numai asiá sé le acuda. (O voce: „bine au facutu.“) Éra la casurile criminali s'a introdésu, ca aperiarii sé apere pe accusati in limb'a acestoru-a, ci ii silira sé-si apere clientii numai in limb'a magiara, desi acesti-a nu pricepu nici unu cuventu magi rescu. (Aprobári; voci: „asiá trebuie.“) D'apoi ve rogu, dloru, aceste-a-su tote contr'a legii nationalitatiloru, (voci: „destullu de reu că s'a adussu acésta lege!“) bine, dloru, dar in urm'a urmeloru ast'a e odata lege, (voci: „trebuie stersa!“) Fie; inse pana nu se va sterge — este lege si trebuie se o respectati si DV. precum o respectámu si noi. (Ilaritate.) Si in urma chiaru si resolutiunile si sentintiele se impartiescu nemagiariloru totu numai in limb'a magiara, ba pana si celloru judecati la câte 10—20 anni de inchisore, si adese chiaru si la morte, — omeni, câte odata vinovati, dar adese si nevinovati — inca li se publica judecat'a cu motivele numai in limb'a magiara, desi ei nu sciu nici o boce magiarsce — si numai dupa ce s'a cetitu judecat'a in limb'a magiara, vine câte unu membru allu judecatoriei si spune cellui judecatu si in limb'a-i nationalé, dar intr'o limba cu de adinsulu schimonosita, că l'au judecatu la 10—20 de anni inchisore ori chiar la morte. (Voci: „ajunge si atát'a!“) Accentuediu că — intr'o limba schimonosita, chiaru de si scie judecatoriu sé vorbésca acea limba, că-ci desi cu ocaziunea organizării judecatorésca documentaria cei ce recusera la posturi de judi, că sciu limb'a poporulu ce e in majoritate in pãrtile unde au recursu, totu-si — in urm'a inspirariloru de susu — ei néga asta-di că ar séf limb'a poporulu, (voci:

se templá asta-véra in oppidulu Sír'i'a d'in cottulu Aradului.

Mai de parte dlu min. Tisza nu se indetuli nici chiaru cu aceea, că antecessori sei au eschisu limb'a majoritati'i de prin comitate, scaune, districte si cetáti, ci ellu se puse de currendu si tramese la autoritátile cottense sé-si dée nisuinti'a de a influintiá asupr'a primariloru comunali, ca acesti-a sé nu mai corespunda cu judecatoriele reg. in limb'a comunei, ci eschisivu in l. magiara, de ora ce numai se incurca lucrurile, se perde tempu multu si se casuana si inse-si pãrtiloru multe daune — prin impregiurarea că se corespunde cu judecatoriele reg. in limb'a comunale. Acum'a ve rogu de iertare, dloru, asta impregiurare numai totu nu e pédeca si prin ea nu se casuana daune nici pãrtiloru, că-ci este sciutu că reportele si corespundintiele primariloru comunali cátra judecatoriele reg. stau numai câte d'in câte-va síre si apoi nu este nici o indoieia, că la fiecare judecatoria se afla câte unu omu, care precepe limb'a poporatiunii tienutului si pote prin urmare sé intiellega relatiunea cea de câte-va síre; apoi si de altu-mentrea mai cu dreptulu s'ar poté pretinde, ca fiecare judecatoriu, ce traiesce din sudorea poporulu, sé si scia limb'a acestui-a. Dar nu aici e bub'a si nu d'in asta cauza s'a emisu ordinatiunea de sub intrebare, ci cu scopu de a magiarisá a esmisu dlu min. Tisza cellu ucasu chiaru contr'a legii.

Si acésta se templá la noi, chiaru, atunci — candu in imperati'a turéscá s'a datu ordinu totoruru autoritatiloru, ca in intrega imperati'a sé-se publice judecátile numai in limb'a nationalé a respectivei pãrti si cu fie cine sé se iéu protocolu numai in limb'a-i nationalé.

D'apoi, la noi se totu buccina că Ungari'a — vedi Domne — are missiunea de a latí civilizatiunea si libertatea spre Oriente; mi-se pare inse că poporele orientali nu si-ar dorí atare civilizatiune si libertate, ba inca sum convinsu, că d'ar încercá cine-va sé li octroedie o civilizatiune si libertate, casi celle din Ungaria, elle l'ar respinge si alungá cu poterea. (Scomotu.) Cu unu cuventu, On. Camera, cu noi se tractedia aici in Ungari'a de nu mai reu, atunci la nici unu casu nu mai bine, decâtu cum se tractedia in Hertiegovin'a cu poporatiunile crestine, cari fusera necesitate a apucá arm'a, ca sé-si scuture jugulu! (Scomotu.)

Si d'in acesti cause, On. Camera, eu nu primescu nici reportulu comisiunii finantiari cá base la desbaterea speciale, si nu votadiu nici bugetulu cerutu.

Discursulu dlui dep. Parteniu Cosma

tienutu in sied. de la 11/24 Nov. 1875.

Nu avussem intentiunea ca sé vor, bescu la acesta cestiune, dar me sentiescu provocatu prin una espressioné a reportorulu comisiunii facuta in sied. de eri, si deca ar fi reflectatu cine-va la acea espressioné, cu nu asiá reclamá, inse nu voiu ca acea espressioné sé treca fara tota observatiunea. Nu sciu ce trebuintia erá cá si reportorulu comiss. sé motiveze necesitatea fondului de dispositiune, dupa ce dl. ministru presiedinte o motivasse si inca multu mai bine decâtu dl. reportoru. Deductiunile reportorulu scosse d'in motivarea dlui ministru presiedinte, au fostu lipsite de tactu, mai alessu, candu spre motivarea summei, disse că nu atátu la marimea tierrei neci la situatiunea geografica a ei trebuie sé reflectámu, pentru că nu se pote assemená cu alte staturi, de orace la noi referintiele sunt de alta natura si fondulu de dispositiune e necesariu d'in consideratiuni de statu, si aci amint'i a nune referintiele nationali. Eu asiá sciu că in tierr'a nostra referintiele nationali sunt provediute prin lege, deci nu e permisu a indicá aceste referintie ca unele ce ar fi absolutu periculose. Daca occorre vre unu lucru, fia de nationalitate, fia de alta natura care, ar trebui reprimatu si dora chiaru cu ajutoriu acestui fondu, atunci respectivii, caroru-a e incredintiate affacerea, nu

Discursulu dlui dep. Parteniu Cosma

tienutu in sied. de la 11/24 Nov. 1875.

Asemenéa credu că e cunoscutu apoi si aceea ce se templá inca in sesiunea presente a Dietei, candu ore care dnu deputatu a interpellatu pe min. presiedinte de atunci in privinti'a stindartului negru-galbenu de la palatulu regescu d'in Bud'a. Atunci respunse min. presied. de atunci, b. B. Wenkheim, si inca intre aprobári generali, că fie-care omu dora are dreptulu sé-si intrebuintiedie dupa placulu seu insemnele si stindardulu seu; cum s'ar si poté cere deci, ca avendu acestu dreptu totu omulu, senguru Regelu sé nu-lu aiba?! Din acestea se vede dara, că ministeriulu si majoritatea Camerei recunosece, că fie-care omu are dreptulu sé-si intrebuintiedie dupa placu insemnele si stindardulu seu. Si totu-si noue nu ni este iertatu, că-ci sciutu este, că noue ni-a introdésu ministeriulu intrebuintiar'a stindardelor nostre nationali. (Aprobári.) D'apoi dlu min.-pres. Tisza nu s'a indetullitu nici cu atát'a, ci ordiná sé se iéu si confisce chiaru si stindardele ce erau prin beserice pentru ceremoniele besericesci, de cum-va acestea erau in colorile nationali romane. Unu atare casu



cauta la nationalitate ei la faptu. N'am vrutu sè treca espressionea aceea fara observare, mai alessu pentru ca s'au facutu de pe tribun'a reportoriloru. Daca place cui-va a ventura acesta cestuine in diuaristica, face-o, decum-va crede ca face prin ea servitiu interesselor comune alle tierrei, acest'a este afacere individuale, inse unu deputatu, dupa parerea mea, nu o pote suleva aici in camera si cu atatu mai pucinu o pote de pe tribuna reportorulu comisiunei, care propriaminte nu a sa parere o esprime, ci a comisiunei care l'au delegatu si in allu carei-a nume, dupa a mea parere, numai atari motive se potu aduce cari s'au adussu in comisiune si cu cari l'au insarcinatu comisiunea. (Aprobare.) Eu inse nu credu ca comisiunea financiaria l'ar fi insarcinatu pre dl. reportoru a se servi de asemene motive si chiaru pentru acest'a m'am tienutu detoriu a da espressionea aestei convictiuni a melle. (Aprobare in stang'a estrema.)

### Din fondulu regiu.

La scirea respandita prin diuarie despre sferticarea fundului regescu si nimicirea institutiuniloru salle d'osebite, animele sassiloru s'au intristatu forte si din gurele loru s'a pornitu din nou multimea tanguiriloru, aperiiloru si strigariiloru sfasiatorie. Se pare ca guvernulu actuale a fostu menitu se fia cellu cu sufletu mare si induratori, care se scape sassii din Ardealu din purgatoriulu, in care suferu de la constitutionalismulu magiaru in coce, ciontandu vietii firului, de care aterná spad'a lui Damocle alu sassiloru.

Spad'a, cu ajutoriulu lui Ddieu si cu allu guvernulu actualu, va cadé, si sassii se temu, ca spad'a va taiá, va rani nepotendu rugini in acesti numai 8 anni.

Témcrea trebuie se fia mare, si ast-felu se nu ne miramu deca chiaru la audiulu sciriloru numai, sassii, ca omeni gat'a de lupta si barbatia, numai de catu au datu semnulu d'a fi pregatiti la infruntarea primediei, spaimentatorie, ca lavin'a tatariloru turbati.

Romanii din fundulu regiu n'au neci d'a se teme, neci d'a nu se teme de incetarea Germaniei Transilvane pentru ca prin aceea neci nu castiga neci nu perdu bunetati insemnate. Naravurile stapaniloru vechi si noii sunt d'asemene. Noi suntemu ingrigiti numai de sortea moralitatii, candu videmu ca duoi vechi amici din mosi si stramosi asta-di stau in cutite, scrisnescu din dinti si arrunca fulgere din ochi si din gura si-si descoperu publice secretele celle vechie.

Inse tote sunt inzedaru. Astfelu a otaritu olimpulu din B.-Pest'a. Sachsenlandu-lu trebuie se apuna asemene imperieloru Reiss-Mais-Schleiss-Greiss etc.

Inse drepta, legala este ore una astfelu de otarire a guvernulu magiaru? Fundulu regiu primedia este ore pentru statulu ungurescu? Motivata este deci nimicirea institutiuniloru sassesci, intarite priu toti regii si domnitorii, pentru ca toti sassii din fundulu regiu se suferu tote, cate se potu suferi de la o clasa eschisivu privilegiata, feudala, si vitrega in tote dispusetiunile ei?

Cunoscemu ingrozirea ce barbatii de statu magiari au facia de fapte si incercari violente si amaru resbunatorie; cu tote aceste inse credu ca intrebările de mai susu ei le voru fi facutu obiectu de consultatiune seriosa si, pote ca, ne-passionata.

Noi, ce e dreptu n'amu avé d'a perde multe vorbe cu privire numai la nimicirea fundulu reg. Mai multu am avé d'a spune la trebele economice alle acestei vechie mosfe, pentru ca si noi am datu multu pana s'au implutu co-siurile si hambariele ei, inse prea pucinu amu primitu la mor'a nostra.

Nu atatu nimicirea fundulu regescu este ce arde sufletulu natiunii

sassesci, ci frica, groz'a de sortea sangelui fratiescu de pre la Aiudu, Turd'a Clusiu, Vintiu etc. Istori'a acestoru colonie perdute pentru veci, suntu negrele icone, la a caroru privire ochii li-se intuneca, si anim'a li inghiacia.

Ecce asta-di motivata frica de tota umbr'a, spaim'a de tota frundi'a de toamna.

Si de acesta temere sassii nu voru scapa de locu, ceea ce numai loru si potu atribui si multiumi.

Ei in Ardealu sunt asta-di unu elementu, ce numai tangesce restulu vietii; unu elementu perdutu, ast-elu ni spune istori'a loru de 600 anni incoce in tote privintiele.

Viu esemplu li-suntu periodicele achisitiuni de svabi, durlachi, badensi din Germani'a, a caroru prea tempurie ruine numai, ni mai spunu essistinti'a loru, cu tote, ca poterea, averea, marirea, spriginirea si ocrotirea nu li-a lipsitu si si-au sciutu o castigá prin mediulocele si caile loru.

Iconele negre, la a caroru privire li-tremura medu'a osselor, ni spune istori'a loru, nu s'au nascutu altu candu-va, de catu chiaru atunci inca, candu sachsenlandulu a fostu virgine de ideele tisais'e. Candu sassii au fostu mari si tari si altii neci nu cutediá a privi la ei, atunci s'au si romanisatu, si, semne suntu, ca se voru mai magiarisá si romanisá.

Deci crestinesca fapta aru fi crestiniiloru a nu portá in consciintia greau'a respunsabilitate d'a fi amaritu restulu vietii unui vechiu amicu si omu de omenia morbosu de treburi. Ca-ci insanetosia-se-va, si apoi — respundia cei ce l'au superatu. \*)

Tribunulu.

### Clusiu, Oppt. 1875.

*Limba romana despretiuita de unii preuti romani.*

In timpulu presentu ori in catro privimu nu observamu altu ce-va, decatu alipire ferbinte, de limba si nationalitate, si prea fireste, unu poporu care se departa de aceste: a fostu si va fi espusu perirei.

La noi romanii aceste proprietati vitale se afla, spre conservarea acestoru cualitati frumose suntu de lipsa conducatori buni. —

Acesti conducatori in prim'a lini'a aru fi preuti cari stau mai aproape de poporu.

Dar' cu dorere amu observatu, ca unii uita de chiamarea loru cea santa, si in locu se protega din totu cugetulu animei loru limba romana, o desconsidera.

In dillele mai de aproape cu ocaziunea rectificarii cartii funduarie catastrale avui nenorocirea a conveni cu vr'o 4 preuti din vecinatatea Clusiuului cari au primitu rectificarea catastrulu in comunele loru curatu romanesco.

Dar minunea minuniloru, ba potiu dice rusinea rusinei, preutu romanu in comuna romana a compus rectificarea in limba unguresca. Voru dice ca n'au avutu blancuete in limba romana; nici altii n'au avutu, s'au folositu inse cum au potutu, unii au rubricatu dupa formulariulu din instructiunea romana, altii au inlocuitu testulu magiaru cu testu romanu, stergandu cellu magiaru.

Voi inse, fiantie ratecite ati espusu

\*) Marturisimu ca nu potemu scote intellensusu ce vre se dee articulu sau dlu autoru, ca-ci pune intrebări fara a le deslegá, si nu scimu de apera seu ba privilegiele celle ruginite alle Sassiloru, se pare ca scriitoriulu desaproba, d'in punctu de vedere allu legalitatii, desfiintarea „fundulu regescu“ (adeca Sachsenland. dupa Sassi). Noi trebuie se combatemu, d'in principiu ori ce restu de feudalismu, ca abnormitate in constitutiune, dar apoi e romanu trebuie se pretindemu desfiintarea de prerogative nationale, cari essistu cu prejudicarea si derogarea drepturiloru de egalitate si a interessorulu nostre nationale. Fundulu regescu nu are ratiune d'a essiste, ca territoriu separat, precum nu are neci pamentulu secuiescu intru intellensusu nationale, ca-ci de ar avé, atunci si corolariulu ar trebui se aiba ca adeca „comitatele sunt pamentu romanesco.“ Red.

limb'a mamei vostre si turm'a voue incredintata la batjocura si atunci, candu in-su-si inaltulu ministeriu de finantie cu data 29. Maiu 1875. sub Nr. 29,294 vi-a deschiau callea spre conservarea dreptulu nealienabilu a limbei vostre materne.

Voi, cari ati fostu si sunteti chiamati a sustine limb'a poporulu romanu, pentru a dobandi favorulu unui functionariu de statu, ve faceti vendietori de dreptulu vostru.

Serimana natiune romana! Tu langa atari fii vitregi la crenga verde nu vei ajunge!

Ce e mai interessantu in Ardealu, acumu in tempulu acestu criticu, decatu proprietatea locului de la care aterna essistinti'a si buna starea unui poporu si natiune!

A compune asiá dara documentele catastrulu in atare limba, care proprietariulu locului nu o precepe; atát'a insemneza: catu a batjocori, a tradá, a vinde pre atare poporu.

Si cine face acest'a? Unii preuti de romanu! Spune-mi acumu, domnule Redactoru, audit'ai asemene faptu, de la una natiune, care vre se essista pre faci'a pamentulu?

Noi ne plangemu in continuu, ca regimulu actualu ni e vitregu, si nu voiesce nici acelle legi pucinu favoritorie pentru noi a le observá si respectá, si noua nu ni-e gretia de consciintia propria a calea acelle legi, adeca dreptulu nostru dobanditu prin acelle.

Serimamu poporu! Tu sustini din sudorea ta preuti, notari, docenti, te incredi acestoru-a din totu cugetulu teu, si acesti-a in locu se te ocrotosca, te espunu prepastiei, nu cugeta, ca stingandu-te tu, pe densii inca i voru nimici viforurile de secle pregatite spre sterpirea nostra.

E frumosu lucr'u a imbratisia afacerile comunale, dar' numai atunci, candu aceste se conducu cu demnitate, si spre fericirea poporulu, si nu se supunu la bun'a placere a unui functionariu de statu.

Comun'a are dreptu de a conduce tote affacerile salle in limb'a sa propria.

Comun'a trebuie se precepa si intielega tote agendele, care o interesseza.

Spuneti-mi acumu, ce va face bietulu tierranu cu foile de proprietate compuse in limb'a magiara? va merge la unu sarantocu de ciocoiu, ca se-i otestea (pentru vr'o di de lucru) cumu i-e inserissa mosfa. Ori va merge la pop'a, ca se-lu destepte totu i privintia acest'a; a cumu ore la cinstitul popu nu i-se va rosí faci'a, facandu-se telmacitoriulu unei limbe straine?

Eu nu sum inamiculu limbei magiare, dar' amicu limbei melle materne.

Amorul se in incepe de la mine.

Arrete-mi acei domni preuti, cari au datu preferintia unei limbe straine, face-o ast'a ungurulu ori sassulu facia cu romanulu? Dejoesce-se pana acolo, ca in loculu limbei salle se primisca limba romana? Nu!

Voi inse devediti cellu mai depositoriu servilismu lapedandu-ve de limb'a vostra, si dandu prioritate la alt'a straina. Ve faceti de risu la natiunile collocutorie.

Oh! spirite misere si bastardi ai natiunei romane, pona candu voti abusá de patienti'a poporulu care ve nutresce!

Aduceti-ve a minte, ca Nemesea intardia, dar' pedeps'a cu atát'a va fi mai grava!

In fine nu pociu lassá ne mentinatu, ca in unele comune se afla preuti apti, intelligenti, culti, care merita totu respectulu.

Acesti-a aru fi potutu conduce rectificarea catastrulu.

Domnii acesti-a au vedutu si vedu, ca darea pamentulu a adussu comune intrege la sapa de lemnu.

Acumu terrenulu locului, care in multe hotare a fostu basatu numai pre idea, preum si clasificatiunea cellu pucinu in urm'a reclamatiuniloru pentru care este concessu unu terminu de 15 dílle, s'ar fi potutu ori s'ar poté incatu-va togmi dupa starea sa cea adeverata.

Domni preuti inse cu multu au fostu mai nepesatori, de catu se primisca conducerea rectificarii catastrulu.

Cu tota comoditatea asiá dara au incredintatu de nou compunerea catastrulu la nesce lepre si adunature straine, ca se feri-

cosca acesti-a poporulu pentru unu onorariu de cate-va sute de florinti.

Acesti-a loru si fericii chiaru pre cum l'a fericitu de la anul 1852 incoce cu catastrulu provisoriu, voru pune jugulu de nou pre grumazii miserulu poporu.

Cu orechile melle amu auditu de la atare flamandu „tolvaj az oláh, majd irok én néki birtokot“!

Placa santi parinti, fiti siguri ca adimane veti lua si domni'a vostra straita in spate, ca miserulu poporu, care de jumetate au ajunsu la proletariatu, apoi poteti merge acolo, unde dreptii se odichnescu.

Eu din porte-mi nu me miru deca bietulu tierranu langa atate plage, numai si numai in otrava jidovului si-cerca consolarea.

Andreu Mezei.

### Romania.

Evinemintele d'in Turci'a, n'au produsu aici, — a fara de viuele si de altmintrea preanaturalile simpatie, — neci o miscare ostile Turciei. Guvernu si poporu continua a urmá pre callea pacifica a progressulu inceputu, atatu de necessariu desvoltarii si consolidarii statulu romanu. Romania nu are interressu d'aprope d'a se amesteca in affacerile turco-crestine, si chiaru de ar avé nu i permite neutralitatea ei, amestecu directu. In vederea eventualitatiloru prossime. — pote chiaru la primaver'a viitoria — essistinti'a Romaniei cere imperiosu aperiarea neutralitatii salle si cu man'a armata, dar bine armata, prin urmare guvernulu si poporu au sacr'a detorintia d'a starui se calce ori ce interressu de partita, si in buna intielegere a face totulu pentru redicarea poterii de resistentia a tierrei. — Cellu ce nu ataca, nu pote fi atacatu fara de a fi spriginitu de cei ce nu parasescu caus'a cellu dreptu, dar fresce, trebuie ca mai antaiu se te aperi insuti.

In ministeriulu Romaniei s'au intemplatu o schimbare ce a fi preludiulu unei crise Vas. Boierescu, fostu ministru aprope 5 anni si care s'au fostu spiritulu aginte anu cabinetulu Catargianu, — dupa o calletoria facuta ceta toamna pre la Berlinu, Paris si Londonu, — si dupa ore cari nesuccesse, precum se dice, diplomatice ori financiari-economice, — indata dupa reintorcerea sa la Bucuresci, si-dede demisiunea. Domnitoriulu o primá, insarcinandu pre Dl. Catargiu a portá si affacerile ministeriulu de esterne, pana la suplinirea acestei vacantie. — Caus'a cea adeverata a demisiunei Dlui Boierescu nu se scie, se crede inse, ca dsa are se revenia intr'unu nou cabinetu sub presidiati'a Dlui Dem. Ghic'a, ceea ce se accepta in scurtu. Astfelu Dl. Catargiu si-ar fi mancatu cogile, dupa ce au regularisitu 5 anni tierr'a. „Trompetta Carpatiloru“ care de altmintrea au sustienutu mereu pre acestu cabinetu, isbesce amaru in Dl. Catargiu, arre-tandu-i ca nu mai pote sta la potere. Nu scimu pentru ce? este o enigma pentru noi, pana nu-se va resolve, ca-ci nu intielegemu pentru ce Dl. Catargiu nu ar mai poté sta la potere, cu poterea, cum au statu si pana acum in contr'a vointiei tierrei si ce necessitate este d'a se schimbá si sistemulu. Catu pentru Dl. Boierescu, care de si nu e persona simpatica, trebuie se se recunosca cumca e unu eminente omu de statu, dotatu cu rara intielegentia si e unu romanu, tierr'a inse accepta de multu cu sete venirea celloru iubiti ai sei, cari nu potu fi altii, decatu cei ce i-ar aduce schimbarea sistemulu detestabile, ce o domnesce de atát'a timpu cu amortirea sentiulu nationalu si cu sleirea poterioru salle materiale. Facia cu situatiunea presente si mai alessu cu cea prossimu imminente a Orientulu, omenii ce guvernata asta-di Romania, sunt impossibili, ei „nu mai potu sta la potere“, precum disse betranulu publicistu de la „Trompetta Carp.“ si au nimeritu-o bine, dar

pote fi că în altu iatiellesu, osebitu de allu nostru, cellu pucinu în ceea ce privește pre successori și schimbarea sistemului, fără carea noi nu credem posibilă îndreptarea lucrurilor în România, pentru că omenii cari de cinci ani o guverna, prin actele lor arbitrarie și neromânești au ajuns a fi detestați de tota țerr'a, numele lor suscita orrore și abominatiune, d'în carea participa și domnitoriul, bannitu d'a sta sub influența lor, séu d'a-i fi facutu însuși sclavi unei politice straine contraria intereselor națiunii române. —

Corpurile legiuitorie alle Romaniei se intr'unira la 27. Nov. în sesiune ordinaria, se alesera presiedinti: senatului Mitropolitul Primate, éra camerei deputatiloru Dem. Ghic'a, — dupa constituire si numirea osebitelor commissiuni s'au inceputu lucrarile. — Lassamu se urmeze aci dupa. „Rom.“

**Discursulu Tronului tienutu cu ocasiunea deschiderii sesiunii ordinarie a corpuriloru legiuitorie in diu'a de 15/27. Noemvra, 1875.**

**Domnitoru Senatori, Domnitoru Deputati.** Amu venit cu cea mai mare placere în mediuloculu DV. pentru a deschide sesiunea ordinaria a corpuriloru legiuitorie, dupa ce prin legile și resursele votate în legislatiunea trecuta, țerr'a a îndeplinitu exactu obligatiunile contractate în anii de mai înainte și s'a pus pe calea unei temeinice organizari, este momentul venit de a ne oprî cu creatiuni noue și a da poporului timpulu neaperatu trebuinciosu pentru a se folosi de ceea ce a castigatu, mai tote proiectele de lege, cari voru formá obiectulu desbateriloru DV. în cursulu acestei sesiuni, sunt și depuse pe biuroulu camerei.

**Domnitoru Deputati.** Prim'a cestiune de care aveti a ve ocupá este budgetulu rectificativu pentru annu'u viitoriu, cum sciti acestu budgetu a fostu votatu cu unu deficitu de 7 milioane, acarui-a acoperire prin noue resurse remane a vi se propune de către ministeriu în acesta sesiune principala, mesur'a inse, ce vi-o depune guvernulu meu, este o energica reductiune a erogatiuniloru în tote ramurile administrative, amanandu pentru mai tardu pnelu îmbunetatiri restringandu tote erogatiunile la strictulu necesariu și propunendu-ve pentru ne-insemnat'a summa ce mai remane alte mediuloce, guvernulu este în positiune a ve presentá bugetulu annului viitoriu, echilibratu fără a impune tierrei sarcine noue.

Acesta stare de lucruri o constatu și vi-o annunciu cu multumire, ea va contribui a intari creditulu statului în afara, și a da dreptate acelloru cari au sciutu a disparti desvoltarea economica a Romaniei de visitudinile financiare alle altoru state ce nu ne atingu în nimica.

**Domnitoru Senatori, Domnitoru Deputati,** Relatiunile nostre cu statele straine sunt din celle mai satisfactorie, negociari sunt pendinte pentru a regulá prin noue conventiuni interesele comune, și a trage mai de aprópe legaturele ce ne unescu cu poteriile garante.

Evinemintele ce se petrecu în cealalta parte a Dunarei nu poteam de cătu a le urmari cu viua atentiune, multumita positiunii nostre favorabile, am fostu până acum'a în stare a continuá callea pacinica și reorganizarii în lăintru, care respunde asiá de multu la trebuintele națiunii.

Aceste trebuintie, deplin'a și liber'a desvoltare economica a tierrei și inaintarea ei spre positiunea ce-i este indicata atátu prin insemnatarea teritoriale a poporului, voru fi și pentru viitoriu regulatorii politice nostre.

Țerr'a urmaresce cu interesu desbaterile DV. și eu speru, că și în acesta sesiune, corpurile legiuitorie voru continuá în linisce și în armonia cu guvernulu meu îndeplinirea misiunii lor.

D-dieu se binecuvinteze lucrările DV. (Urmédia semnatele.)

**Camerei Deputatiloru s'au ocupatu cu urmatoriele lucrari:**

În sedinti'a de la 25. Nov. s'au cititu celle doue proiecte: cá respunsu la discursulu tronului, unulu redactatu de maiorita-

tea commissiunii, și altulu de d. Meitani, care formá minoritatea.

Primulu a fostu sustinutu de d-nii C. Brailoiu, Georg. Brateanu. Vas. Boerescu și de trei ministri. Secundulu numai de d-nii Meitani și Aristide Pascalu.

Punendu-se la votu mai antaiu luarea în considerare a proiectului minoritatii, s'a respinsu cu 68 bile negre, contr'a 17 d'în 85 votanti.

S'a cititu și s'a votatu pe articli proiectulu maioritatii. La votulu în totalu a intrunitu 62 bile albe, contra 11 negre.

În sedinti'a de la 26. Nov. dupa citirea comunicariilor si vidarea unei cestiuni personale dintre d-nii C. Blaramberg și Meitani, maioritatea a alesu pe d. Brailoiu a o represintă pe langa cas'a de depuneri și consemnatiuni, și apoi s'a ocupatu cu proiectulu de lege pentru aprobara transactionii comunei Galati cu dl. Gr. Eliade, ca se înlouiesca canalizarea urbei Galati cu facere de pavagie. La votarea inse în totalu, s'a constatatú că maioritatea n'a intrunitu numerulu voturiloru cerute de regulamentu.

**Alle sciri inregistrámu urmatoriele:**

Guvernulu Germaniei au declaratu officialu guvernulu Romaniei că-i recunosce treptulu d'a inchiaii *tratatului de comerciú* cu poteriile straine și că e gat'a, în principiu, a intrá în negociatiuni cu Romania'a pentru a tratá pre base analoge cu celle ce le au acceptatu Austro-Ungaria'a, Russi'a și Franci'a.

Consiliulu municip. allu Bucuresciloru dorindu a veni intru ajutoriu generoséi intentiuni a In. Pr. SSale Mitropolitulu-Primate, care voiesce a infrumsetiá dealulu Motropoliei, — au votatu summa de 2000 lei pentru plantatiunea dealului numitu. — Au sositu timpulu, că-ci dealulu Motropoliei, unde si cameri'a deputatiloru tiene sedintiele sale, sémena a ruina si locn desiertu.

(*Resultatulu subscriptiuniloru*) pentru redicarea statuei lui *Stefanu cellu Mare* în urbea Jasi, este pana acum, pre 90 de liste: „13,707 lei, 74 bani.“ Acesta summa trebuie cellu pucinu indoita, pentru că se ajunga a acoperi speșele unei statue modeste, cum e d. e. si a lui Michaiu Eroulu, în Bucurescu, Sperámu că patriotismulu Rloru va supleni summa necessaria.

(*Acte oficiale d'în Romania.*) Prin decretu d'în 6. Nov. a. e. st. v. sunt numiti și permutati: Dem. Augustu *Laurianu*, profesor de filosofia la liceulu St. Sava d'în Bucurescu, — *Stefanu Neagoe*, profes. de limb'a lat. la cursulu inferiuru allu liceului d'în Berladu, — V. *Lapedatu* prof. de istor. și geograf. la cursulu infer. allu liceului d'în Berladu, — G. *Ghimbasianu*, prof. de sciintie natur. curs. infer. liceulu d. Berladu, — apoi Domn'a *Maria Caianu*, institutória, clas. III. scol'a Nr. 2. d'în Focsiani. — Acesta lista cuprinde stimate persoane *cunoscute* multoru-a de d'în coce, caroru-a credemu a face placere, publicandu-o.

(*Dl. Fundescu*) Redactorulu, *Telegrafulu* d'în Bucurescu au fostu arestatu în dillele trec. și este paditu mai aspru decâtu furulu tesaurului de la Petros'a, — care au scapatu d'în prinsore, precum se dá cu socotela, cu coniventia organeloru politiei, pentru că Pantazescu Popescu se crede a fi fostu agentu electoralu vulgo batansiu allu guvernului. — Arestele preventive, asiá precum le essecuta prin abusu de potere guvernulu actualu allu Romaniei, facu illusoria libertatea pressei.

**Cătra Onorab. Cetitori ai „Fed.“**

În cursu de optu anni, decandu appare acestu diariu, am luptatu mereu cu celle mai mari greutati materiale d'în caus'a deficitelor agramadite numai decâtu cu finea annului antaiu și continuandu-se în toti annii urmatori, candu cu summe mai mari, candu cu mai miche. Sacrificiele ce le-am pusu pentru sustinerea și continuarea diariului, precum lipsele și privatiunile ce le-am dussu d'în caus'a acest'a numai colaborariilor interni ai Redactiunii le cunosc mai de aproape, fiindu că, precum n'am cercatu laudele proprie, asiá n'am inscenatu neci lamentatiuni publice, cari de altmintre încă pucinu mi ar fi folositu. M'am margi-

nitú d'în candu in candu si a nume cu ocasiunea reînnoirii abonamentulu a spunc, că editiunea diariului se face cu mari daune și cu multe sacrificie mai alessu d'în caus'a restantiilor agramadite și inca nu de pre unu annu, pre altulu, ci de pre 2, 3, 4 silucru, ce numai la diuaristic'a nostra se in-templa, chiaru de pre 5 anni! Taxele pentru insertiuni au intratu și mai pucinu că-ci abia a 10 a parte d'în elle s'au platitu, éra restulu neci la repetitele provocatiuni urmate nu numai în d'iaru ci și prin correspondintie private, n'au fostu accuittatu, ba ce se mai d'icu, candu unii domni prenumeranti și alții collectanti în restantia de câte 2—3 anni cu summe mai considerabile neci la repetite rogari și provocatiuni prin câte *trei, patru* epistole *recumendate* nu numai că n'au tramissu summele restante dar *neci macuru respunsu* nu mi-a datu. Ceea ce m'au desgustatu apoi de la ulterioarele provocatiuni prin correspondintie epistolari, — ce me costá câte 15 cr. un'a, — pentru că se evitu inconvenientulu d'a mai si spesá pentru restantie. Am lassatu dara sentiului de onore a respectivilorú că dora se voru accuittá de detorintiele lorú către una Redactiune lipsita de fonduri și de ajutorie ce i-ar fi inlesnitu editarea și redactarea diariului asiá dupa cum insa-si ar fi doritu si dupa cum au staruitu cu mari sacrificie în annii d'antaiu a remunera *d'în allu séu* pre colaborariilor interni, că-ci banii intrati la Red. abia ajugeau, chiaru în annii cei mai buni, că se acopere numai speșele tipariului. Lipsindu mediulocele materiale urmarea naturala este, că începu a lipsi și cele spirituale. — Inca de la an. 1869. dupa învoirea cu tipografulu, lassasemu, că d'insulu se încasseze tote summele ce voru intrá la Red. și acest'a s'au urmatu de atunci pana în diu'a de asta-di, cu conditiunea că ne ajungandu summele intrate, tipografulu se crediteze speșele tipariiei pre 2 lune înainte de espirarea fia carui semestru, crediendu că restantiele voru intrá cellu pucinu pre sem. II. dar acestu calculu basatu pre buna credintia nu s'au implinitu și deficitale ajunsera a fi insupportabile, éra tipografulu, în crisa de bani ce domnece acum, precum se scie, de trei anni incoce — ne mai potendu neci ellu creditá, au intreruptu editiunea si astfel nu numai Red. cu tipografulu d'impreuna suffere, ci sunt siliti, dorere, a sufferi și acei onorab. dd. prenumeranti, cari au urmatu regulatu cu plat'a abonamentulu.

Veteranulu nostru publicistu, intr'unu articlu asupr'a diuaristiceii romane, publicatu în dillele tre-ute în „Gaz. Tr.“ face, d'în prisosulu îndelungatei sale experientie, preanimerit'a observare, că Redactiunile mai noue ce s'au successu, n'au fostu destullu de prevedietorie, nu si-au trassu bine sam'a de speșele necesarie pentru editiunea unui organu de publicitate, nu s'au assecurat de fonduri, etc. Asiá este, o recunoscemu si că unu diariu for'a a fi assecuratu pentru casuri de lipsa, nu pote subsiste, o dovedesce destullu de luminatu respunsulu ce Onorab. nostru collegu de la „Aibin'a“ lu dode la acea observatiune, care nu ar poté atinge neci decum pre Onorab. Red. a „Alb.“ pentru că dupa cum insa-si marturisesce, în cursu de 10 anni d'insa au avutu unu ajutoriu abundante de 27 *mii de florinti*, v. a. — De aici se pote face conclusiunea cătu de sentitorie au trebuitu se fie pagubele ce au înduratu Red. „Fed.“ care cu modestele ajutorie primite d'în candu in candu de la cătu-va binevoitori și amici, precum si la an. 1870, prin generosele contribuii benevole (cari atunci ajunsera chiaru numai a acoperi spes le extraordinarie d'în acellu-a-si annu alle Red. coplesita cu processe de pressa) au potutu abia acoperi a trei-a parte a deficitiloru annuali, mai alessu în an. 1868, candu diariulu apparusse de 4 ori, și în toti annii urmatori pre cătu timpu au apparatu de 3 ori pre septemana.

Astfelu deficitulu ce s'au adunatu au fostu atátu de considerabile, cătu neci diurnele melle de deputatu nu mai ajungeau spre acoperirea lui d'în annu in annu.

Ajunsu la nepotintia, fui silitu a reduco editiunea la una data pre septemana, dar pana se va limpedi deficitulu anniloru trecutii, editarea diariului chiaru si cu reducerea acest'a se urmeza cu nespusa greutate și aveam

intentiunea d'a-lu sistá, decum-va mai mult binevoitori și amici; (Impartesimu mai josu una epistola, éra d'în alt'a unu estrassu în Nr. v.) nu m'ar fi imbarbatatu a mai face ultim'a încercare inca în acestu annu ce vine.

M'am supusu dara acestei sarcine și voi pune tote poterile spre a continuá, de mi va fi possibile, în an. viitoriu 1876. care va fi allu nouele allu essistintiei acestui organu și allu necesariiloru ce am trassu cu sustinerea lui.

Conditiunile romanu celle de pana acum semnate în fruntespiciulu diariului. Gratificatiuni nu se mai potú face decâtu numai reductiuni în pretiu pentru cei mai lipsiti cu conditiunea inse, d'a plati jumetate d'în pretiulu abonamentulu annu le, semestrale ori trimestrale. Insertiuni se voru effectua numai daca se voru tramitte *inainte* taxel, si anume: pana la 100 cuvinte 3 fl. socotindu-se aci si timbrulu de la 3 publicatiuni, — éra pentru 150 cuvinte 4 fl. de la 200 cuv. 5 fl. éra pentru afficeri personale în loculu deschisu câte 5 fl. de la una columna.

În fine avemú se aminimú, ceea ce de sine se intielleg, că DDloru Prenumeranti, cari au platitu înainte, pre *semestru* ori pre *trimestru*, pretiulu do pren. li-se va computá pre annulu viitoriu, avendu a mai refui numai jumetate d'în pretiu, adeca numai 2 fl. séu respectivu numai 1 fl. *Aless. Romanu.*

„Onorable D. Una sioptiro intristatoria se respandesce în cercurile intelligentei romane, despre pretiosulu diariu politicu allu Rloru d'în regatulu acestu a, despre scump'a nostra „Federatiunea.“

„So sioptosec, d'icu. că-ci fia-si-care se teme de realisarea prevederiloru sale, se vorbesce numai în taina, că „Fed.“ vá se încete.“

„Cine cunosce ce a fostu „Fed.“ pentru vietia nostra politica, în decursulu essistintiei sale de 8 anni; etc. — va poté presenti perderea ce ni-se va causá prin apuerea ei. etc. — (Lassandu a fara laudele la adres'a Redactiunii, cari neci o data nu s'au stracoratu prin colonnele acstui diariu, — impartesimu numai celle ce privescu în genere diuaristic'a nostra. Red.) Onorable D. Eu marturisescu că mi-e rusine a vorbi aci despre necessitate imperiosa de a sus-tiené diuariale nostre politice. De nu ne-a convinsu pre noi despre acest'a nece epoc'a în carea traime, atunci nu avemú trebuintia de a vorbi despre drepturi nationale, se nu aspirámu la pamentulu promissu a Romanismului, si se ne lassámu în servitutea Egiptena a „statului quo.“

„Pucinu pessimismu se recere, si Romanulu cordatu debe se dee dreptu Bolintineanulu morindu, carele disese că more desperatu despre sortea venitoria a Romaniloru.“

„Santemu indifferenti, Onorable, si pentru aceea ne ocupámu mai multu cu idea teoretica a danelor provenitorie d'în incetarea „Fed.“ séu ne delectám în avantajele legate de essistenta oi; decâtu ne ocupámu cu consideratiunea practica, a conditiuniloru necesarie pentru essistenta ei, séu a causeror appuneri acestui diariu. Multi dora cugeta că idea Romanismului, onorea nationale s'ar poté sustiené fora de speșe, si apostolulu acelloru-a ar poté scote si acoperi speșele organului propagatoriu numai d'în idei.“

„Am avutu ocasiune de a vedé una interessare sincera în mai multe locuri pentru essistenta „Fed.“ si una asemenea resolutiune de a contribui d'în partea lorú si pre venitoiru concursulu lorú materiale, recerutu. Inse dorere, preapucini, santu chiaru si din cei interessati, — în abstracto séu promissive, — cari se-si implenesca essactu datoriat'a lorú în caus'a acest'a, éra partea preponderante d'în cet'a prenumerantiloru, abuzeza de buna voint'a Redactiunii, procurandu-si diariulu a conto, si tacundu apoi anu îndelungati cu refuira abonamentulu.“

Si totu-si se cereleza (querulantur-se plangu) în contr'a speditiunii neregulate!“

„Asiu dori se d'icu ce-va, ce se produca indata effectulu doritu în causa si se picurare în venele Redactiunii sangele necesariu pentru continuarea vietiei sale dorite. Inse omu sum, si se recere potere supranaturale a produce asiá ce-va între Romani.



Numai me întorc către acești Romani inteligenți, cari nu-si împlinesc datoritiile sale față de publicistica națională, întrebându-i, că ore nu sentiesc în animă lor judecată a conștiinței, blamagiul strainilor; — și applausele reușitorilor ore nu-i deștepta d'în adunoulu indiferentismului?“

„Onorabile D. Nu voiesc a-mi atribui, că dorința mea, — ce la timpul meu asi dovedi-o de eficace pentru mine și în acest cercu, — ar' pot' schimbă rezoluțiunea DV. Onorabile, în afacerea acesta; înse ca cellu mai micu d'între fiii lui Traianu, pricependu interesului neamului meu, esprimu dorința mea, că pentru onora și reputatiunea națiunii noastre să întreprindeti încă una data redigerea pretiunii „Fed.“

„Să puneti condițiunile necesare, și a cele să le și observați nu cu blandetă de pan'acuma, ci cu rigore legale: s'eu bani contanti, s'eu declarațiune în forma de obligamentu cu terminu, și asiă la timpul s'eu executabile.“

Apoi va fi posibilă și reforma în inter-nulu Redacțiunii în tota privinți'a,“ etc.

### Closc'a cu Pui de aur.

Cetitorii noștri si-aduc aminte de tesaurulu descoperitu, sunt câți-va ani, la Petros'a în Romani'a, cunoscutu sub numirea de „Closc'a cu pui de aur“ care se compune d'în mai multe obiecte de aur masiv, avendu o greutate de peste 32 pundi, valoarea lui înse consistă în anticitatea lucrării și raritatea în felulu seu. Acestu tesauru fusese admiratu la espositiunea d'în urma d'în Paris, precum și în museulu de Kesington în London, unde fusese transportatu la rogarea amatorilor de arte, cari, vrendu a-lu castigă pentru acellu museu, se dice că ar fi promissu summe fabuloase, că la 2 milioane (pretiu de affectiune) pentru acestu tesauru, de pre care se luasse multime de copie. Atunci fiindu că stettese timpu mai îndelungatu în strainetate, se escasse faim'a surda la București, că „Closc'a cu pui“ s'ar fi vendutu, ori schimbatu cu o copia, d'aici apoi sco notosele reclamațiuni prin d'iarie și a nume în „Trompet'a Carp.“ strigatele după „Closc'a cu pui“ devenisse stereotipe. — E bine, acestu nepretiuitu odoru ce constituia fal'a și mandri'a Romanilor, și care se conservă în museulu de anticități în palatiulu universității, au fostu furatu în noptea de la 19. Noemvre, a. c. st. v. — Furulu au intratu în bibliotec'a senatului — care vine d'a supr'a camerei ce contineă nepretiuitul tesauru — a taiatu stuccatur'a în partea d'în drept'a a mesei cellei mari d'în mediuloculu bibliotecii și printr'una franghia legata d'unu lemnu pusu d'a curmedisulu sparturei în stuccatura s'a lassatu în partea dreapta a galantarului d'în mediuloculu camerei cu anticități besericesci și alte obiecte pretioase, în care eră și tesaurulu de la Petros'a. Ajunsu aici furulu a taiatu cu diamantu ferestrele galantarului și scotiendu obiectele le au bagatu în pantaloni și le-au legatu de capetulu franghiei, pre care furulu s'au urcatu, intrandu era pre gaur'a facuta, în sal'a bibliotecii, unde ajunsu trasse în susu franghiă cu obiectele. De aici apoi au esătu precum intrasse, — Latindu-se faim'a furtului comisus, consternatiune generale s'au vedutu în mediuloculu societății romane d'în Bucuresci.

Candu s'au aflatu furulu și obiectele furate, unu strigatu de bucuria au esătu d'în tote inimele. Furulu e unu fostu seminaristu, fiiu de popa cu numele Pantazescu Popescu, în etate de 21 ani, dar deprinsu la fapte rele.

Lassamu să urmeze aici consemnatiunea obiectelor și unele detaliuri relativu la descoperirea tesaurului:

### Obiectele de aur alle tesaurului de la Petros'a, cari fusese furate din Museulu naționalu și s'au gasitu:

1 Tava de aur, taiata în patru buccăți, cu greutatea cinci oca, 280 dramuri;

1 Urna de aur în forma de ibricu, ruptu în două buccăți, una oca, 132 dramuri;

1 Vasu rotundu, de aur totu în forma de cosiuletu, în diece anghiuri, imfrumsetiatu cu granate rosie și albe, una oca și 72 dramuri;

1 Vasu rotundu de aur totu în forma de cosiuletu, în optu anghiuri, imfrumsetiatu cu granate rosie și albe, una oca 355 dramuri;

1 Vasu de aur rotundu, în form'a unei farfurie prin pregiuru cu figure scoose afara, și în mediulocu c'o mica statua de aur, deslipita de vasu, una oca 247 dramuri;

1 Colletu de gātu, de aur, cu două ace imfrumsetiatu cu două granate și alte petre. 66 dram.

1 Bracieă de aur, în forma de veriga, cu initiale gotice, 211 dramuri;

1 Idem multu mai subțire, fără initiale, 58. dramuri;

1 Lampa de aur în form'a de sioimu cu capulu ruptu, imfrumsetiatu cu granate mari rosie și lantșiore de aur aternate la coda, 252 dramuri;

1 Ibis s'eu passere mai mica, imfrumsetiatu cu granate rosie și 5 lantșiore de aur, aternate de coda, 190 dramuri.

1 Idem, idem, cu lantșiore de aur, de cari sunt aternate câte unu micu margitaru, 167 dr.

1 Grafu de aur, imfrumsetiatu cu mai multe granate rosie, 63 dramuri;

Preste totu 12 buccăți de aur și în greutate totală de 14 oca, 63 dramuri. (32pf.)

Dintre tote obiectele tesaurului de la Petros'a sus-mentionate, numai unu patariu d'în tav'a cea mare și colietulu nu s'au gasitu, de ora ce, după marturisirea furului, aceste două obiecte au fostu aruncate de ellu pe drumu, ne mai avendu cum să le recunoscă prin haine și pantaloni, unde ascunsesse celalate obiecte. Patariulu de tava, a disu furulu, l'a aruncatu fiindu că lu-sgăria la unu picioru și nu potea ambli lesne: era colietulu, l'a aruncatu fiindu că lu pusesse după mana și licarindu la felinare (lampe) potea fi vedutu de pazitori.

Se spera înse, că și aceste două obiecte se voru gasi prin nișă seu se voru aduce de cei ce le voru fi gasitu, promitiendu-se o recompensa.

Furulu tesaurului de la Petros'a, Pantazescu Popescu, în etate de 21 de ani, blandu, cu figura inteligentă aplicata la reu, și cu dispozițiuni de acrobatu, a fostu condus de politia, în presentia primului-procuroru și a mai multor persoane, și cu unu sange rece și cinismu afruntatu, a povestitu surridindu, tota operatiunea furtului ce a comisus. Ellu a datu unu felu de reprezentatiune curioasă, în care a explicatu în detaliu tota operatiunea comitterii crimei; a explicatu cum a gauritu cu sfredelu și a taiatu cu ferastrău scandurele pardoselei din sal'a Senatului, care e d'asupr'a salei Museului; cum s'a servitu cu chibrituri (lemnusie) spre a vedé daca gaur'a ce a facutu în tavanu corespunde alaturi cu cas'a de sticla a tesaurului; cum s'a corboritu pre f. ne josu, cum s'a suitu în susu cu obiectele furate și cum le-a ascunsu prin haine și a disparutu prin intrarea cea mica din drept'a a Universității și apoi a ascunsu obiectele tesaurului într'unu planu ce aveă a casa. Dacă circulațiunea drumului de feru nu eră interupta de vicescolu, ellu aveă de cugetu să plece cu trenulu a două di.

Ce-va mai multu, acestu pungasiu dibaci a avutu curagiulu, spre a evita banuecele politiei as'pra-i, (fiindu cunoscutu pentru alte furturi) a veni la bibliotec'a Universității în diu'a cându politia caută și se faceă instructiunea în localulu Museului; ba încă citiă unu romantiu, Matilda, și conversându cu unii din biblioteca, aruncă banuecele pe cutare și cutare teneru!

Furulu Pantazescu eră funcționariu la drumulu de feru și ar fi potutu cu inteli-

genti'a să se-si castige hrana și se-si facu viitorulu pe callea muncii oneste; vitiulu înse l'a petrunu cu deplinire și nu dă speranție de corecțiune. Că-ci acestu furtu cutediatoru a mai fostu precedatu și de altele, precum acellu-a d'în cas'a dr. Vladescu, unde s'a corboritu noptea prin podu în sufrageria, a furatu unu orologiu și alte obiecte și a fugitu pe ferăstra.

Descoperirea tesaurului de la Petros'a s'a facutu prin dibaci'a agentilor și directorului Politiei Slavescu, care, după ce a facutu cercetare la domiciliulu furului banuita Pantazescu și a gasitu chiacă cu care se servisse spre a deschide bibliotec'a Senatului, precum și cer'a cu care luasse mesura, l'a strimoratu spre a spune unde sunt obiectele și i-a aretat chiaru publicatiunea d'în Monitor, în urm'a caroru mediolociri l'a facutu pe furu a marturisi unde ascunsesse tesaurulu, adică în pianulu ce aveă a casa.

Astfel s'a potutu restitui Museulu naționalu acestu tesauru atât de anticu și pretiosu, care acum s'a depusu spre pastrare la Cas'a de Depuneri și Consemnatiuni. (Primimu scirea că furulu s'au facutu scapatu d'în prinsore.)

### Societatea academica Romana.

Sedint'a din 30. Augustu 1875. \*)

Se da lectura procesului-verbale alu sedintiei precedente și se adopta.

Se comunica o epistola a d-lui Lasteyrie, membru onorariu alu societatii, prin care multumesc pentru primirea imprimatelor societății, ce i s'au tramisu.

D. Urechia, arretandu că se ocupă cu compunerea unui operatu cu tes'a *Patriotismulu după filosofi și sociologii moderni*, destinatu ca să fie cititu în conferințele societății, și în prevedere că pote nu lu-va termină în timpul sesiunii, cere a se autorisă delegatiunea să lu publice în annale, deca lu-va află meritoriu. Cererea se admite.

D. Baritiu anuncia lectur'a unui operatu cu tes'a *Beseric'a ortodossa romanesca în lupta cu reformatiunea religioasă*, și că asemene in timpul presente, candu atâti-a publicisti straini se ocupa cu studiulu istoriei și naționalității romane.

D. Presiedinte declara că asemene lecturi sunt în program'a de ordinea d'ei.

Totu o-data vedindu că societatea astadi se afla în sedintia plenaria, o provoca a se ocupă de lucrările acele care ceru votulu formalu alu societății.

La ordinea d'iei fiindu mai antaiu alegerea definitivă a secretarului ad-hoc pentru redacțiunea proceselor-verbale alu societății, alegerea se face totu în persoana d-lui G. Sionu. După acest'a urmandu a se alege două comisii; un'a pentru esaminarea raportului delegatiunii și alt'a pentru reviziunea bibliotecii societății, pentru cea de antaiu se alege d-nii G. Baritiu, I. Caragiani și Babesiu, era pentru cea d'a dou'a d-nii N. Cretulescu, V. A. Urechia și Nic. Ionescu.

La ordinea d'iei fiindu alegerea comisiunilor pentru cercetarea manuscrisurilor venite la concursu, d. presiedinte areta că după cum se constata din procesele-verbale anteriore, manuscrisurile venite s'au cercetat în conferințele urmate pana acumu, că după studiulu lor s'au numitu si raportori, a-nume d. I. C. Massimu pentru traducerile din autorii latini, d. I. Caragiani pentru acelea din autorii eleni.

Se tea actu, și se invita acesti domni să vina cu raportele lor candu voru fi gat'a.

D. I. C. Massimu aduce la cunoscinti'a societății, că în annulu acest'a s'a inchiaiatu terminulu concursului pentru „*Istori'a petrecerii Romanilor în Dacia Traiana de la Aureliam pana la annulu 1300.*“ și propune a se publică din nou concursu pe termenul de 4 ani, adeca pana la 1879. Propunerea se aproba.

D. N. Cretulescu areta că în timpul

\*) Publicam cele urmatorie sub acesta rubrica pentru că va interessă pre mai multi d'în cetitorii noștri și a nume pre DD. Concurrenti a sel nouele condițiuni alle concursurilor, etc.

siederei sale la Berlinu a avutu ocaziune cunosce de aproape doi invetiatii germani cari se ocupa cu estiunile progresselor naționalității noastre, și a-nume doctorulu Lepsius, directorulu bibliotecii regale din Berlinu, și doctorulu Ad. Tobler, profesoru la Universitatea din Berlinu, pe cari i-propun a li-se face onora d'a se numi membri onorari ai societății și a li-se tramite imprimatela ei.

Societatea în unanimitate primesce propunerea dlui Cretulescu și proclama d'ei membri onorari pe d. doctoru Lepsius, directorulu bibliotecii regale din Berlinu, și pe d. doctoru Tobler, profesorele Universității din Berlinu.

D. Nic. Ionescu da lectura urmatorulu protocolu alu sectiunii istorice asupr'a traducerei istoriei imperiului otoman de Cantemiru:

### SECTIUNEA ISTORICA

Protocolulu sedintiei din 27 Augustu 1875.

Fiindu presinti d-nii G. Baritiu, presiedintele sectiunii, B. Alesandrescu-Urechia, Vinc. Babesiu și N. Ionescu, secretaru, membri ai sectiunii istorice, chiamati a se pronuncia din nou asupr'a tiparirii istoriei imperiului otomanu principele Moldaviei Demetriu Cantemiru, tradusa de membrulu societății onorabile nostru colegu de sectiune, d. Iosifu Hodosiu, după desbaterea urmata în patru sedintie, au luat, în sedintia d'astadi, rezoluțiunea urmatoria: „Ca manuscrisulu romanescu de istoria crescerei și scaderii imperiului otomanu, compusa de principele Demetriu Cantemiru, să se retramita traducatorului cu recomandare d'a i-face însu-si corecțiunile necesare, pentru ca traducerea romanesca, ce este ase dă pentru prim'a ora la lumina, sub auspicele societății academice romane, se fia scutita de impătările ce se facu, cu dreptu conventu, traducerei francesce a lui Jonequieres, și cu scopu d'a se apropiă câtu mai multu de traducerea englesesca, reputata ca cea mai fidelă, și ca unic'a facuta după originalulu“

Acesta rezoluțiune s'a adoptatu, în sectiune, de majoritatea membrilor presinti.

În privinți'a alocatiunii de fonduri, ce s'a votatu de societate prin bugetulu anului trecut și care nu s'a aplicatu, din causa dificultăților ce a întâmpinatu în corecțiunei, insarcinatu a-nume cu supraveghierea tiparirii traducerei d-lui Iosifu Hodosiu, sectiunea a emis parerea, ca acea dispoziție să se mantfena și în bugetulu anului viitoru, pentru ca eventualmente să se pota îndeplini dorința societății d'a vedé data la lumina și acesta scriptura Cantemiriana.

Era în câtu se atinge de supraveghierea tiparirii, după o corecțiune inadinsu facuta de traducatoru, sectiunea a fostu de parere că deca traducatorulu se va țienă strictu de traducerea germana lucrarea sea însu-si va puté pre usioru să ajunga la perfectiunea dorita.

Sectiunea în urma a insarcinatu pe secretariulu ei, ca să espuna societății pe s-urtu motivele ce au îndemnatu unanimitatea membrilor presinti d'a supune la atare scrupuloasă desbatere cestiunea de executiune a unui concludu formalu alu Societății academice romane.

Aceste motive se potu formulă în cele urmatorie: editarea operelor lui Demetriu Cantemiru este o dorință constantă a Societății academice romane, era în specia istoria crescerei și scaderii imperiului otomanu, apretiată în literaturile cele mai avute ale poporalor celor mai multe ale Europei moderne, nu se cuvine se remana mai multu necunoscutu poporului romanu,

Înse fiindu-că unele fapte, narate în această istoria, au necesitate d'a fi cernute d'în critica serioasă, care cade în sfera s'udiilor sectiunii istorice a Societății academice romane, și de ora-ce societatea s'a obligatu formalu de a dă publicității scripturile principelui Cantemiru în editiuni câtu mai corecte și dotate cu note și comentarije recunoscutu indispensabile, apoi membrii sectiunii istorice s'au convinsu, că traducțiunea prezentata de d. Hodosiu, care a facutu obiectulu unei esaminări scrupu-

ma s'a gasitu meritoria pe câtu este de ne-  
cesaria publicarea operei ilustrului autoru,  
Presedintele sectiunei, G. Baritiu.

Secretaru, Nic. Ionescu.

D. Sionu obiecteaza asupra modului  
adoptat de sectiunea istorica pentru tra-  
ducerea acestei istorie prin comisiuni, are-  
ndu ca aru fi mai bine, ca asemenea lucrari  
se faca prin concursu.

Mai multi membri combatu obiectiunea  
lui Sionu, si in casulu de facia gasescu, ca  
traductiunea acest'a trebui să se faca prin o  
persoana competinta in cunoscintiele istorice,  
mesura admissa chiar de statute la art.No. 4.

Maioritatea admite conclusiunile rapor-  
tului cu urmatorul emendamentu propusu  
de dr. Fetu:

„Lucrarea de supraveghiare a tiparirii  
traducerei istoriei imperiului otomanu se  
se exercite de sectiunea istorica prin u-  
nulu seu mai multi membrii din sectiune,  
precum acest'a va crede de cuviintia.“

Se supune statulu de presentia pentru re-  
munerarea membriloru ce au luat parte la  
sedintiile societatii pana la finele lunei, co-  
prendiendu sum'a de lei 3,337, care se vo-  
reza fora discutiei. La ordinea d'lei ur-  
mandu cererea dlui dr. Fetu pentru esau  
minarea terminologiei adoptata de dlui in  
operatulu seu *Elemente de Botanica* din  
punctulu de vedere filologicu, societatea nu-  
meace o comisiune compusa din d. dr. Nic.  
Cretinescu si d. Aurelianu si sectiunea  
filologica.

D. Presedinte da relatiune detailata  
despre tote comunicatiunile facute societatii  
pana a nu fi in pleno. Societatea iea actu si  
ratifica tote dispositiunile luate in modu pro-  
visoru de conferintia.

Sedintia se radica la 5<sup>1/2</sup> post-meri-  
diane, luandu-se decisiunea ca Luni si  
Marti comisiunile se se ocupe cu lucrarile  
loru respective.

Presedinte, A. Treb. Laurianu.

Secretaru ad-hoc, G. Sionu.

Sedintia din 5. S. Sept. 1875.

Membru presinti: A. Treb. Laurianu,  
dr. Anast. Fetu, G. Sionu, I. Caragiani,  
A. Caragiani, Nic. Ionescu, P. S. Aurelianu,  
V. A. Ureche, G. Baritiu, V. Babesiu.

Se da lectura procesului-verbale alu  
sedintiei precedente si se adopta.

D. Caragiani aretandu ca a tradusu o-  
perile lui Homer, cere permisiunea a da  
lectura unei parti din Odissea. Cantulu  
alu VI se asculta cu destulu interesu.

Societatea apoi, impartita in comisiuni,  
se ocupa de lucrarile sale respective.

Sedintia se radica la 5<sup>1/2</sup> ore post-  
meridiane.

Presedinte A. Treb. Laurianu.

Sedintia din 6 Sept. 1875.

Membru presinti: Dr. Anastasiu Fetu,  
A. Treb. Laurianu, I. C. Massimu, Nic.  
Ionescu, G. Sionu, I. Caragiani, V. Babesiu,  
G. Baritiu, P. S. Aurelianu.

Se da lectura procesului-verbale alu sie-  
dintiei precedente si se adopta.

D. presedinte comunica ca s'au pri-  
mitu doue exemplare din „Patimele junelui  
Werther“ de Goethe, traduse de d. Vermont  
donate Bibliotecii Societatii. Se primesce  
cu multumire.

D. Caragiani areta ca si si-a terminatu  
raportulu asupra manuscriptului de traducere  
din Plutarchu. Conferintia asculta raportulu,  
carele in conclusiunile sale, propune a se in-  
torce manuscriptulu traducatorului candu se  
va cere, si decide a se supune societatii  
candu va fi in plinu (An. I.)

D. Massimu citeasca raportulu asupra  
manuscriptelor de traducere din Titu Liviu,  
carele conchide a propune respingerea loru  
si publicarea unui nou concursu pentru an-  
ulu viitoru 1876. Se decide a se supune So-  
cietatii si acestu raportu, ca celu precedentu.

D. Babesiu ofera pentru bibliotec'a So-  
cietatii unu exemplariu din o Charta noua, ce  
reprezinta Bosni'a Herzegovin'a. Se primesce  
cu multumire.

Sedintia se radica la 5 ore si jume-  
tate post-meridiane, anuntandu-se cea viitoria  
pentru dio'a de 9 Septembrie, urmandu doue  
serbatori in acestu intervalu de timpu.

Presedinte, A. Treb. Laurianu.

Raportulu sectiunei filologice asupra ma-  
nuscriptului din Plutarchu.

Domniloru membri!

Examinandu-se de sectiunea filologica  
manuscriptulu de traductiunea lui Plutarchu  
venitu la concursu, subscrisulu insarcinat  
ca raportoru vinu a ve aduce la cunoscintia  
mai antaiu ca acestu manuscriptu a veni-  
tulu unu annu dupa expirarea termenului  
concursului fixatu de societate. Cu tote ace-  
stea, de si Societatea n'a fixatu unu altu  
termenu, sectiunea filologica a crediutu ca  
asemenea lucrare ar fi bine venita pentru  
societate, de aceea a si procesu la esami-  
narea ei. Dupa o minutiosa cercetare sec-  
tiunea a constatatu ca traducatorulu cu-  
nosce bine limb'a Elena si prin traductiunea  
sa probez ca este in stare a interpreta pe  
autoru in limb'a Romana; cu tote aceste  
se vede, ca in ceea ce priveste alegerea ter-  
meniloru si structur'a fraseloru nu s'a con-  
formatu indicatiuniloru facute de societate  
in casuri analoge. De aceea sectiunea filo-  
gica este de parere, ca manuscriptulu se  
se intorca traducatorului anonimu si se se  
publice din nou concursu, la alu carui ter-  
menu se spera ca elu insusi va revede lu-  
crarea si o va present'a din nou perfectio-  
nata, mai alesu ca chiaru in starea ac uala  
are destulle merite.

Raportoru, I. Caragiani.

1875. Septembrie 6.

## VARIETATI.

Piramidele Egiptului. — De  
mai bine de trei mii ani, piramidele Egiptu-  
lului sunt trecute in stare de logogri-  
fe. Evidentele aceste piramide au servitu de  
morminte regiloru Egiptului. Dara d. Ma-  
xime Ducamp a constatatu ca nici o data  
nu s'a potutu gasi unu singuru Faraon in  
siciulu seu. Aceste piramide, trebuie negres-  
sit'u se o credemu, erau nesce monumente  
religiose. Unu invetiatur, d. Piazza Smit  
scotianu, a gasitu pre elle incrisse: raportulu  
circumferintiei catra diametru, rectificatiu-  
nii, rotatiunii pamentului, cerculu precisiunii ecui-  
noptieloru, distantia dintre pamentu si sora  
etc. Ceea ce este singularu este ca tote cal-  
culele vechiloru Egipteni asupra acestoru  
materie dificile concordeza cu acellele sciin-  
tiei moderne.

(Originea romantica a acad-  
miei francesce.) Era pre timpul lui  
Ludovicu allu XIII. Atotu-potericulu Riche-  
lieu insuffa terrore in tota Franci'a. Ori ce  
convenire era interdissa sub pedeps'a cea  
mai crancena.

Dupa sunetulu campanei din betran'a  
Notre-Dame ori cine ambla pre strada era  
tratatu de renitentu. Pre langa tota stric-  
teti'a ast'a, Richelieu avea si una parte bu-  
na, ellu tienti'a adeca se faca din limb'a  
francesa, limb'a diplomatica a lumii intre-  
ge. Spre scopulu acestu-a era neoperatu de  
lipsa una academia limbistica, si cardina-  
lulu cuget'a diu'a noapte cumu ar' pot'o  
intemeia. Guvernarea sa absolutistica nu-i  
permitea nece de catu se ajunga la asi'a  
ce-va pre calle ordinaria, si nece ca ar' fi  
ajunsu, deca nu-i venia intemplantia in aju-  
toriu. Ecce casulu: Unulu dintre nenumeratii  
sei sbiri, cari cutrierau tote anghiuirele tier-  
rei, aminic'a odata, ca „in una strada late-  
rala a capitalei dupa ora a 12. essu din  
unu locu nisce figure negre cu parchi'a  
seau singuratece, pitulandu-se pre langa pa-  
riete si se ascundu in ore care anghiu, ob-  
servandu ca vinu paditorii.“ Spionulu cu-  
getandu, ca e ver o conjuratiune importanta,  
enarra cardinalului, ca aelle-si umbre si-re-  
petiescu cursulu amintitu in anumite dille  
alle septemane. Richelieu si-dicea: „de va  
fi si conjuratiune, voiu ave timpu si medi-  
locu de ajunsu se cunoscu reulu; destulu de  
nepopularu m'am facutu prin procedur'a  
mea de pana acumu, gilotinandu fora es-  
ceptiune pre cei suspitiunati, acum voiu in-  
treprinde alta calle.“ Demanda indatu spio-  
nului, se-si strafirme costumulu si se cerce  
a face cunoscintia cu servitoriulu casei  
susu numite. Spionulu istetiu s'a si facutu  
amicu intimu cu acellu servitoriu.

In una sera, dupa ce lu essamina bine  
despre tote cate se intempla in localulu dom-  
nului seu, i-dise: „Amice! Acumu nu ai  
nemicu de lucru, nu amu pot'e petrece ser'a  
ast'a in chili'a ta?“ Dandu-i servitoriulu  
respunsu afirmativu, continua: „inse ca se nu  
fimu conturbati de cei ce vinu si mergu, vei  
aplica ce-va inaintea nostra.“ Servitoriulu,  
ne-avendu neci una suspitiune, se invol la  
tote si spionulu pot'u essamina pre toti veni-  
torii dein crescatu pana in talpe.

In diu'a urmatoria raport'a Cardinalului  
„Cine suntu, nu sciu; fisionomi'a i-arreta a  
fi omeni onesti, etatea loru varieza intre anii  
30—50“.

Cardinalulu nu-si pierdu patientia, dara  
ne fiendu indestulitu cu referat'a i-sfatul se  
se cera de la servitoriu una chilia, din care  
se pota ved'e si asculta, deca nu altu-cumu  
cellu pucinu prin gaur'a chiaiei. Spionulu  
rafnatu, in o sera ceru una chilia de la  
servitoriu, carele i-si dede pre cea inveci-  
nata cu a sa si-i dise: „te assecurezu ca  
vei aud'i strigari si dispute, dara nu vej  
precepe nemica, ca si mine.“

In chili'a oferita de servitoriu, spio-  
nulu si occup'a locu de panda si vediu in sa-  
lonulu vecinu pre langa una mesa rotunda  
si verde unu numeru frumosu de persone  
gesticulandu si strigandu ca si cumu s'ar'  
cert'a unulu cu altulu. Ochiulu inse nu-i fece  
servitie bune, aplica orechi'a, dara trebui  
se se afe de adeverata afirmatiunea servito-  
riului, ca-ce nu pot'u precepe numai trei  
cuvente, care erau de ajunsu „se duca  
pre omu la gelotina“, dupa cumu se  
esprima cardinalulu, candu lu tramise se  
spioneze adunarea.

Ne precependu inse intielessulu cuvint-  
teloru anotate, cuget'a spionulu, ca a de-  
mascatu unu complotu revolutionariu. Co-  
municandu rezultatulu in diu'a urmatoria,  
adausse: „A! Eminentia! aceea pote se fie  
una conjuratiune estinsa preste tota Fran-  
ci'a, pentru ca am auditu amintindu-se  
nume, de care nu credu se se afe intre fa-  
miliile nobile din Parisu.“

Richelieu astepta cu neastemperu res-  
punsulu si parendu-i enarrarea prea lunga,  
lu-provoca se nnesca. Sbirulu continua:  
„Mai multu s'au certatu cu amintirea nu-  
melu „Verbu“, care pote se fia ce-va no-  
bilu din provincia, pentru-ca in Parisu nu  
cunoscu asemenea nume de „Marquis“, „Conte“  
seau „Principe.“ Cardinalulu mai audiendu  
apoi despre „Substantivu“ si „Adiectivu“,  
trasalta de buccuria, ochii i-schintei'au ca  
foculu, vedindu-si realizate visurile atatu  
de dorite in unu momentu neasceptatu. Se  
dice, ca i-a respunsu spionului cu unu zim-  
betu, ceea ce era una raritate de e  
ninentia sa si i-a disse: „Lassa, ca le cu-  
noscu eu“ „spune celloru alalti, se sisteze  
spionagiulu, pana voru primi contra-man-  
dare!“

Intru aceea veninduser'a de intrunire a  
celloru-a, cardinalulu dede ordinu de a tien'e  
cales'a pre 10 ore gat'a de pornitu, dara  
numai cu doi cai, ceea ce era contra da-  
tinei salle, ca-ce ambla altu-cumu numai in  
calesa ca regele; demanda totu-odata se  
oprosca ecupagiulu in o distantia remarea-  
bila in strad'a, unde se afla cas'a susu —  
numita.

Ajungundu la locul destinatu, a urma-  
ritu apoi pedestru pre spionulu cunoscutoriu  
de tota caus'a. Inaintea usiei consultariloru  
stateal servitoriulu casei, carele vadiendu pre  
cardinalulu, inlemln de spaima si de tonulu  
cu care respicasse cuventulu „Aicia?“ — ar-  
retandu cu degetulu spre usia.

Richelieu intr'a in casa. Cei adunati, de-  
parte de a-si aduce a mente de onorea ce  
li-se face, remasera siediendu, nepotendu grai  
neci unu cuventu de mirare si spaima, pen-  
tru-ca lu-cunosceau ca nu suferu glume in  
contra decretelorulle salle. Cardinalulu uitandu-  
se in giuru, vediu siediendu la mesa tote  
celebritatile francesce contimporane si obser-  
vandu impressiunea rea ce li-o casinasse,  
dise cu voce blanda: „Nu ve temeti! Ve  
sciu tote si ve iertu, un'a e pentru ce ve  
potiu acusa, ca-ce nu m'ati insciintiatu de-  
spre acest'a!“ Intrebandu apoi, deca suntu  
toti presinti — i s'a respunsu: „Din intem-  
plare toti Eminentia!“ Cerendu-le conscrie-

rea si percurgundu-o, disse; „Angli'a si  
Italia au de multu Academia; Franci'a  
iucu nu pote remane inderetru; de adi sera  
am onore a Ve salut'a ca pre cei de antai  
membri ai „Academiei francesce“; de  
adi insainte veti tien'e siedintiele diu'a, in  
salonnulu celu mai elegantu allu castellului  
regescu!“

Ac'est'a e istori'a originei „academiei  
francesce“, a carei membri se numescu „cei  
40 nemoritori“, de ora-ce cu morteza unui-a  
cei remasi prin alegere noua lassa a se im-  
ple scaiulu veduvitu. „S. G.“

(Imeneu) Dl. Ioanne Ghibu si  
Dsior'a Anna Piso, fica Dlui protop. d'in  
Secarembu, si-au serbatu cumnia la 10.  
Novembre, c. st. n. in beser. gr. N. d'in  
Deva. Ddiu se binecuvinte uniunea loru!

(Diariu nou) au apparatu in lun'a  
trec. la Iemalu por'andu titulu „Curie-  
rulu Bessarabiei“ diariu, precum se  
numesce insu-si, allu intereselorule generale  
si locale. Esse odata pre septemana, pretiulu  
pre an. intr. pentru Austro-ung. face 20 lei  
(8 fl. v. a.)

(D. Laurianu Bercianu) fostu alessu  
deputatu dietale allu cerc. elect. II. Orestia:  
au renunciatu la mandatu, — se crede ca  
va fi realessu, — inse cortesirile dlui Barsay  
Akos pentru cotele Alb. Apponyi, cu  
pung'a mare, voru duce in tentatiune pre  
alegatori (Precandu scrieam aceste, sosi  
scirea ca alegatorii incorruptibili trassera  
dunga preste socotelele activistiloru, alegandu  
pre Dl. Axentie Severulu.)

## Bibliografia.

(Anunciu literariu.) Dlu preutu  
si professoru in Logosiu Iosifu Tempea,  
esperindu in cariera sa ca professoru gimn.  
ca propunerea limbii romane se face forte  
anevoie din lips'a studioloru necesarie, a  
compusu unu opsiuru intitlatu „Stilis-  
tic'a limbii romane“ pentru scolarii  
din gimnasie, si respective pentru class'a a  
IV. gimn. pentru scolele reali si preparan-  
diali. Opsiorulu acestu-a cuprindiendu multe  
clarificari si regule, pote servi de indrep-  
ariu si pentru adulti in diverse affacari  
scripturistice. Opulu a essitu de sub tipariu  
in formatu 8<sup>o</sup> cuprinde 60 pag. seu ceva  
preste 3<sup>1/2</sup> colle. Pretiu e 30 cr. si se pote  
capeta in librari'a lui Fr. Michaelis in  
Sabiu. — Atragemu atentionea publicului  
nostru asupra acestui opsiuru practic, de  
care se voru pote folosi si preutimea si in-  
vetiatorii nostri in diversele loru concepte.

„Amiculu Poporului.“ Calindariu pre an.  
1876. de Dl. Visariunu Romanu, cu  
unu cuprinsu variatu si instructivu, buccu-  
randu-se si pana acum de calduroasa imbra-  
cisare d'in partea publicului rom. va appar'e  
in scurtu si se vinde cu conditiunea arre-  
tata in col'a de prenumeratiune ce se alla-  
tura la nr. pres. allu diariului nostru.

## Anunciu literariu!

Togm'a acum a essitu de sub ti-  
pariu si se afla in editiune in librariu lui

Franciscu Michaelis in Sabiu:

## Stilistic'a limbii romane

pentru scolele gimnasiali, reali si pre-  
parandiali de Josifu Tempea preutu si  
professore la gimnasiulu de Logosiu.

Pretiul este 30 cr. v. a.

Ne mai fiindu departe introducerea  
nesureloru metriche librari'a de mai susu  
offere:

Apparatu metricu de scala Constatoriu  
din 12. obiecte cu pretiulu forte estinu  
1—2  
de 5 fl. v. a.

Se potu procur'a in fine tote ob-  
iectele de instructiune, carti de scola si  
alte producte literarie, cu pretiuri estine.

Adress'a pentru epistole:

Strad'a Macellariloru Nr. 12,

ALESSANDRU ROMANU

Propriet. edit. si red. respundiet.